

„... å se med
egne øyne“

Tankenens frihet

Birgit Brab, Leucorea (utsnitt)

Birgit Brab / D / Drammen
Tina Mareen Buddeberg / N / Sarpsborg
Helen Eriksen / N / Oslo / Drammen / Sarpsborg
Anni Fiil / DK / Drammen
Inger Holbø / N / Oslo
Liv Kristin Holmberg/Stefan Thorsson / N / Sarpsborg
Katharina Kleinfeld / D / Sarpsborg
Tulle R. Koefoed-Jespersen / N / Bøler
Trude Madsen Viken / N / Bøler
Andreas Neuffer / D / Oslo / Sarpsborg
Renée Pötzscher / D / Drammen
Grete Refsum / N / Bøler
Claudia Reinhardt / N / Drammen
Ellen K. Solberg / N / Bøler
Fabian Vogler / D / Oslo
Heidi Øiseth / N / Oslo

Oslo Domkirke

Åpning 6. juni kl 14

Åpningstider 06.06.- 02.07.2017

Alle dager fra kl 10-16 unntatt fredag
der kirken åpner kl 16 og holder
nattåpent til lørdag morgen kl 06

Karl Johans gate 11, 0154 Oslo

Bragernes kirke

Åpning 8. juni kl 1830

Åpningstider 08.06.-30.07.2017

tir-tor fra kl 12-18, fre 12-13, lør og
søn 12(10) -18

Kirkegaten 7, 3016 Drammen

Sarpsborg Kirke

Åpning 14. juni kl 2030

Åpningstider 14.06.-30.07.2017

alle hverdager 12-15

Råkilveien 2, 1710 Sarpsborg

Bøler Kirke

Åpning 18. juni kl 11

Åpningstider 18.06.-20.08.2017

Søndager til kl. 13 (ikke 9/7 og 23/7)

Torsdager 11-13

General Ruges vei 51, 0691 Oslo

I 2017 er det 500 år siden Martin Luther offentliggjorde sine 95 teser i Wittenberg – mot kommersialisering av avlatshandelen og for en mer direkte relasjon mellom mennesket og Gud. Offentliggjøringen av tesene ansees som oppstarten til reformasjonen.

I forbindelse med de offisielle reformasjonsmarkeringene i år ble billedkunstnere fra Østlandet i Norge, Sønderjylland i Danmark og Schleswig-Holstein i Tyskland invitert til å delta i prosjektet «... å se med egne øyne ... - Tankenes frihet». 34 kunstnere, som alle jobber med spørsmålet om hva som knytter samtidskunst og religion sammen i våre dager, ble valgt ut til hovedutstillingen i Kiel i mars 2017. I Norge vises utvalgte kunstverk i fire kirkerom: Domkirken i Oslo, Bragernes kirke i Drammen, Sarpsborg kirke og Bøler kirke i Oslo.

Utstillingens tittel, « ... å se med egne øyne», er hentet fra sitatet «Det er bedre å se med egne øyne, enn med andres.» av Martin Luther. Denne innstillingen har hatt en enorm innvirkning på samfunnet. "Å se med egne øyne" kan tolkes som "å lese med egne øyne" - jmf Luthers og andre reformatorers oversettelse av bibelen fra latin til nasjonale språk-, "å tenke selv" - jmf. økt fokus på utdanning for alle (i Norge fra 1736)-, "å formulere egne tanker" - jmf mulighet for utvikling av ytringsfrihet- og ikke minst i religiøs betydning: "å oppnå frelse gjennom egen tro" i direkte kontakt med Gud og ikke gjennom avlat. I kjølvannet av reformasjonen fulgte óg en forskyvning av maktbalansen mellom borger, stat, fyrst/ konge og kirke og slik en økonomisk omstrukturering.

Utstillingene « ... å se med egne øyne» tar utgangspunkt i en visuell refleksjon over spiritualitet, Luther og reformasjonens betydning for billedkunst. Hva knytter kunst og religion sammen i dag? Kan en metamorf metallskulptur eller en fotballsparkende Jesus-figur invitere til refleksjon? Eller hjelpe betrakteren inn i en kontemplativ tilstand? Kunstverkene som vises i kirkerommene kan kanskje være med på å utfordre gjenkjennelsen av motiver og religiøse ritualer.

Prosjektet er utviklet på initiativ av billedkunstnerforeningen BBK Schleswig-Holstein. I Norge har Østlandsutstillingen samarbeidet med Oslo Domkirkeakademi og KULT – Senter for kunst kultur og kirke for å realisere prosjektet i Oslo Domkirke, samt med prester og proster i kirkene i Drammen, Sarpsborg og Bøler.

Vi ønsker hjertelig velkommen til 4 utstillingsåpninger

6. Juni kl 14 i Oslo Domkirke, Oslo

Åpning ved Hilde Barstad (Direktør Kulturetaten Oslo) etterfølges av kunstnersamtaler med Elisabeth Thorsen (Ledende domkirkeprest)

8. Juni kl 1830 i Bragernes kirke, Drammen

Åpning ved fylkesordfører Roger Ryberg og Bragernes kirkes Jentekor. Møt deltagende tyske, danske og norske kunstnere i utstillingen.

14. Juni kl 2030 i Sarpsborg kirke, Sarpsborg

Åpning ved Andreas Lervik, Leder for Nærings og kulturkomiteen. Konsert med Sarpsborg Kammerkor og Gunnar Erikson. Møt deltagende tyske og norske kunstnere i utstillingen etter konserten.

18. juni kl 11 i Bøler kirke, Oslo

Åpning ved Sokneprest Dag Auli og omvisning i utstillingen med Grete Refsum og fire norske kunstnere.

Følg med på www.ostlandsutstillingen.no for detaljert utstillingsprogram.

Prosjektet er finansiert av fylkene i Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Vestfold og Østfold samt Østlandssamarbeidet og Sarpsborg kommune. I Oslo har Østlandsutstillingen samarbeidet med Oslo Domkirkeakademi og KULT – Senter for kunst kultur og kirke for å realisere prosjektet i Oslo Domkirke.

Arrangør: Østlandsutstillingen